

המאור שבתורה

מעט מן האור דוהה הרבה מן החושך

שבת כג' אב התשע"ו

יום	הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
יום	18:55	19:45	20:33
ת"א	18:53	19:42	20:30
חיפה	18:55	19:44	20:33
ב"ש	18:53	19:43	20:31

כל הזכויות שמורות

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"ו 050-4194600

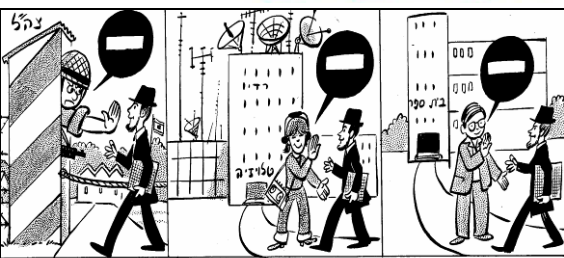
לע"נ: מו"א עט"ר הכ"מ חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

ברחוב ישנם שני סוגים של מקבצי נדבות. ישנם כאלו שיושבים, מרשרשים בקופת הצדקה ולא עושים כלום. כאשר נותנים להם מטבע של חצי שקל הם אומרים "תודה" וממשיכים לרשרש. לעומתם, ישנם כאלו שמנגנים בכלי שיר ומנעימים את האווירה לעוברים ושבים בקול צלילי המוסיקה הנעימה. גם הם מקבלים כסף ברחוב, אולם ההבדל ביניהם הוא שהקבצנים שלא עושים כלום **מרגישים בושה**, ואילו אותם שמנגנים ברחוב מרגישים שמגיע להם יותר. מכיוון שהקב"ה רוצה לתת לאדם באופן מושלם בלא הרגשת בושה, צריך הוא לעבוד בשביל זה, כדי שיהיה שזה מגיע לו בדין ולא בחסד.

אין בעם ישראל עבירה שנכשלים בה מולם, אבל בלשון הרע צריך זהירות

מי שחש כי הוא נושא על כפי ההשגחה הפרטית ונתון בחיק ההטבה האלוקית, המאזין שמח ומאשר ממנו. אמנות האדם מיתגלת בשמחה

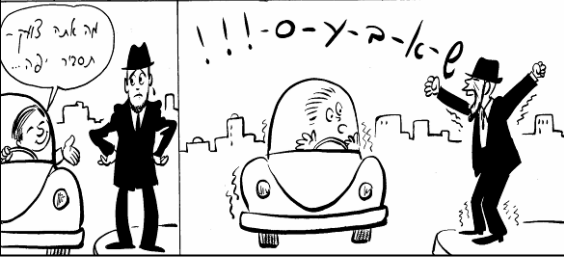
סיפורי מופת רבים מתהלכים סביב דמותו של חכם אברהם הכהן זצ"ל. בימי שלטון המנדט בארץ, הוטל עוצר על הישוב היהודי בירושלים. כל מי שיצא מפתח ביתו היה שרוי בסכנת נפשות. חכם אברהם הכהן לא נרתע מהעוצר ויצא פעמים רבות מביתו לשם טבילה במקווה וכדומה. פעם אמרו לו "חכם אברהם אם תצא הבריטים יראו אותך ויפגעו בך לרעה, מה יהיה?" ענה להם: "עיניי להם ולא יראו". אמרו לו: "הרי סוף סוף אתה הולך עם מקל, ודאי ישמעו את נקישות המקל ויעצור אותך". ענה חכם אברהם בבטחה "אוזניים להם ולא ישמעו". וכן היה, יצא בזמן העוצר מפתח ביתו עם מקלו, הסתובב בחצרות ירושלים ואף שוטר בריטי לא פגע בו לרעה.

הגאון רבי חיים פלאג זצוק"ל הצטיין באהבתו את ישראל, הוא ממש אהב כל יהודי כנפשו. תכונה זו להיגמל מעישון סיגריות אפילו ביום החול. היה זה בימים אשר עדיין לא הייתה מודעות ל**סכנה שבעישון** ולנזק הנגרם לבריאות האדם. הוא אסר זאת מהפך הנפשי שבדבר, שכן אדם הרגיל לעשן במשך כל ימות השבוע נעצב על ליבו ביום השבת, מפני שנבצר ממנו לעשן, ולעיתים אף מתעטף בקדרות ומרה שחורה, והלא העצבות בשבת אסורה היא בתכלית!
עוד הנהגה יפה סיגל לעצמו הצדיק רבי חיים, שבכל ערב שבת לאחר חצות היום נעמד לשאת תפילה למרום שלא יארע בשבת זו שום מקרה **שיעטרנו לחלל** בגינו את השבת, כגון חולה מסוכן, שרפה ושאר אסונות.

לא רק עצם המעשה של החטא אסור-אלא גם החפץ והתשוקה אליו.

אם יחיה האדם בהרגשה כאלו הוא תיחיד בעולם, נ"י אמר "אם אין אני לי מי לי" רק אני לומד תורה בעולם, ואם אני ל' א אלמד, היא תלילה תתפסל ותשתפח מהעולם. באופן קצה ל' א ימצא סבות להתבטל מלמודו, כי כל העולם עומד עליו כקצוץ זה, ותלוי אף נכח בו.

סגולה לפרנסה להתבונן בחסדי ה' כל היום, וללמוד פרקי אבות.

באותם ימים זקנו של רבנו, חכם אברהם **בטאל** בעל "ויאמר אברהם" זצ"ל, יושב היה והוגה בתורה בישיבת המקבלים **נהר שלום** בעיר-קדשנו. לעתים, היה מגיח לישיבה הקדושה הנכד החביב, הלא-הוא רבנו **יעקב יוסף** זצ"ל, והזור בעל פה על דברי-תורה הכתובים בספר **"ויאמר אברהם"** של זקנו. פניו של הסב הדגול היו מאירות בשמחה, והיה צובט את לחיי נכדו בחבה ומעתיר עליו ברכות לרב.

כאשר אברהם אינו היה מוכן למסור את נפשו, להשרף בכבשן האש ולקדש שם שמים רבים, הוא סלל את הדרך לבני בניו, וזרע בהם את **כוחות הנפש** למסור את נפשם כדי שלא יעברו על דתם. במהלך הדורות ניצבו בני אברהם אבינו פעמים רבות בכבשן האש. פעמים היה בדמות פורעים צמאי דם אשר רצו לאבדנו מן העולם, אינקוויזיציה, פוגרומים, שואה, מסעות צלב וכדומה, ברם, אמונים על מסירות נפש, **צעדו בדרך** של אברהם אבינו, ובזעקת "שמע ישראל", קפצו לתוך הלהבות הבווערות, מסרבים להיפרד או לוותר על שמץ מאמונתם הזכה.

כח הלצון הנחמס כל ענייני המוסר והיראה יקרא מקבל תוכחה.

הרב שלמה שרעבי זצ"ל ביתו של אחד מצדיקי העיר בני ברק, התקשתה מאוד במציאת זיווגה. היא הייתה כבר מורה לתלמידות וכשכל חברותיה כבר אימהות לילדים רבים, היא **עדיין רווקה**. בהגיע לבית הרב, שחה לו את צערה הגדול.
הרב חשב קמעה ואמר: "ראי, יש לך תלמידה בכיתה יתומה." התפלאה, שכן לא ידוע לה על כך. אך הרב אמר כי תברר ותראה כדבריו. ובמשכורת הקרובה שתקבל- ראי ישר לקחת את כל כסף המשכורת. ולקחת עמך את אותה **יתומה** ולקנות לה תכנויות כל אשר חסר לה. החל מביגוד וכלה בפרטים קטנים. ואל תעזבי אותה עד שתראי כי הינה **שמחה מאוד מאוד**. ולאחר שתעשי זאת, תתחנני בתוך חודשיים. וכן עשתה, ולאחר כמה חודשים, באה לבית הרב, להביא לו **הזמנה לחתונה**. באומרה כי כל דברי הרב היו במדויק.

נקודה למחשבה
אדם מגיע לפני שופט באשמת גניבה. שואל אותו השופט: "האם אתה מודה באשמה?" עונה החשוד: "אדוני השופט, אין לך מושג מה **עובר עלי**, כמה ימים כבר שאין לי אוכל... קוטע אותו השופט ושואל שנית: "תענה לי במילה אחת, כן או לא?".
ממשיך אותו אדם בשלו: "אדוני השופט, באמת שאין לך מושג מה עובר עלי. רק פיטרתי אותי מהעבודה... קוטע אותו השופט שוב: "אל תספר לי סיפורים, פשוט תן לי תשובה ישירה, תענה כן או לא". המואשם מתעלם מהבקשה של השופט, וממשיך: "אדוני השופט, אתמול הם עיקלו לי את השולחן של חדר האוכל... בשלב זה **השופט כבר מתעצבן**, דופק בפטישו ושואל: "אתה מוכן לענות במילה אחת, כן או לא?" עונה לו אותו אדם: "כבוד השופט, יש שאלות שלא ניתן לתת להן תשובות של מילה אחת."
אני אשאל את כבוד השופט שאלה ואם כבודו עונה לי במילה אחת, כן או לא, גם אני אעשה כך". **מסתקרן** השופט ומסכים לבסוף לאתגר. שואל אותו המואשם: "האם זה נכון, מה שאומרים לאחרונה, שכבודו הפסיק לקחת שוחד?"
לא חכמה לשפוט את השני. אתה לא יודע **באיזה מצב הוא נמצא** ואיך אתה היית מתנהג במקומו. (העורך)

פעם הגיע **לראדן** תלמיד-תקם חסידי שהיה ר' אש ישיבה מפרסם. בקש ה'**חפץ חיים**' להזמין את האורח לשיבת לביתו, אך אז התברר לו כי האורח ישתמח בפסעודה רק אם אשת ה'**חפץ-חיים**' ל' א תצטרף. התפץ-חיים ל' א הגה מוכן לכן: - ה'חפץ-חיים' לא יאמר כל השר' א **שטרחה האשה** בהקנת השבת, האוכל לבוא ולומר לה ל' א להצטרף לשלשן השבת, ויהא זה אפילו למען אורח כ' א דגול? ה'חפץ-חיים' ותר על האורח נ' א הזמינו, כדי ל' א לקע'.

ההכרה שהבורא יתברך הוא הטוב הבלתי תכליתי, להיות לו לעבדים.

כשאדם נופל ח"ו למקומות הרחוקים מאוד מאוד מה' יתברך, שהם בחינת, אעפ"כ **אין שום ייאוש בעולם כלל**, כי אם רואה גודל ריחוקו מה', ויחפש ויבקש ויצטער ויתגעגע ויחפש ויבקש **"איה מקום כבודו"**,

ע"י זה בעצמו יתפך את הירידה לעלייה גדולה מאוד מבחינה גבוהה מאוד שהיא שורש הכל, משמש מקבלים כל המאמרות שהם התגלות כבודו שבהם נברא כל העולם.

הרבנית זקס ע"ה סיפרה מעשים על החפץ **חיים זצ"ל**, שבזמן שהיתה נערה בת כשתים עשרה- שלוש עשרה, הח"ח ביקש ממנה שתגיה ספרים, וכיוון שרצתה ללכת לחברתה אמרה להח"ח: "עכשיו אני רוצה לכתוב וכשאחזור אני מוכנה להגיה **אפילו מאה ספרים**". כשהזרה מצאה על השולחן מאה ספרים מוכנים להגהה, אמר לה הח"ח: "אדם צריך לשמור הדיבור שאומר, וכיוון שאמרת מאה את צריכה לקיים דבריך. ועוד סיפרה שבסוף ימיו שהיה הח"ח כבר זקן וחולה, הבחורים היו **שומרים עליו**. פעם ראה שהלכו ושאל היכן הם, והשיבו שהלכו להתפלל מנחה, אמר הח"ח: "משאירים זקן וחולה ומחפשים מצוות?"

מונקאטש, הונגריה, תש"ד בעת שהמצב הוחמר, פנו קרובי משפחתנו מסלובקיה להורינו והציעו להם להשיג למשפחתנו מסמכים "אריים" באמצעות קרובינו באוגוואר, שיכלו לסדר לנו זאת. כך נוכל לעבור לבודפשט, שנחשבה למקום בטוח יחסית.

הורינו קיבלו את ההצעה, סדרו מסמכים, והתכוננו לנסוע לבודפשט. אחי נתן-יהודה סרב בכל תוקף להצעה זו, באומרו כי אינו מוכן בשום אופן להתהלך עם מסמכים אריים, באשר חשש למצב בו יישאל ע"י שוטר אם הינו גוי ויצטרך לאשר זאת, ואמר כי לזה אינו מוכן בשום פנים ואופן.

עמדתו הנחרצת של אחי נתן-יהודה, שהיה חולה בתקופה זו, גרמה ל**ביטול התוכנית**, אף על פי שהיינו מוכנים לקיימה מיד. דאגתנו לשלומנו הכריעה להישאר עימו, למרות שבכך סיכנו את נפשנו, כפי שאכן ארע מאוחר יותר עת הובלה רוב משפחתנו לאושוויץ.

האבות והאמהות מהווים את התשתית והיסוד לחוזקה וחוסנה של האומה כולה.

"משולחן גבוה" דברי תורה מפי: ראש מוסדות "אור החיים"

הרה"ג **ראובן אלבז** שליט"א.

"וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמְּשֻׁפְּטִים הָאֵלֶּה..."

דרשו רבותינו (תנחומא עקב א): זהו שאמר דוד המלך למה אירא בימי רע עון עקבי יסובני (תהלים מט, ו). אמר דוד לפני הקב"ה: איני מתירא מן מצות החמורות שבתורה, אלא מן מצות הקלות, שמה עברתי על אחת מהן מפני שהיתה קלה, ואתה עיונית להיות זהיר במצוה קלה כבחמורה (אבות פ"ב מ"א).

בדרך כלל אדם זהיר שלא לאבד מצוות גדולות ולא לעבור על עבירות גדולות וחמורות, אך על עבירות ומצוות "קלות" הוא דש בהם, אמנם עריך בזה זהירות רבה כיון שהעבירות הקלות מביאות את האדם לעבירות החמורות. וגם כפל העבירות הקלות, שעובר עליהן שוב ושוב, עונש גדול מן העבירות החמורות.

ואפשר להסביר זאת יותר על פי מה דקיימיל' להלכה (שימן שכ"ח ס"ד) שהולה מסובן שקבע הרופא שחייב לאכול עוף טרי, וישנה אפשרות להאכילו נבילות וטריפות ולא להלל שבת, ומנגד ישנה אפשרות לטחוט עוף, להבעיר אש ולבשל את העוף, ולעבור בכך על כמה מאיסורי שבת החמורים שאם היה עושה אותם באיסור בעדים והתראה היה חייב סקילה. הדין הוא ששוחטים לו ואין אומרים נאכילנו נבילה.

ובטעם הדבר כתב הר"ן שאין איסור נבילה קל מאיסור שבת משום שהאוכל נבילה עובר בלאו על כל זית זית, וריבוי האיסורים גורם שיהיה איסורו לא פחות חמור מאיסור שבת שחיובו סקילה.

לכן הזהירנו התורה "והיה עקב תשמעון" - מצוות שאדם דש בעקביו, להישמר מהעבירות הקלות שריבויים חמור יותר מהעבירות החמורות. וכן הוא בעשיית המצוות שכל מצווה הבאה לידך אל תחמיצנה, אפילו היא מצוה קלה, כיון ששכרה רב, וגם היא תביא את האדם לעשיית מצוות גדולות.

וזה שאמר שלמה בחכמתו משכני אחריו גרוציה, הביאני המקלך חרדיי נגילה ונשמחה בך (שיר השירים א, ד), בתחילה עריך למשוך האדם את עצמו ולהתאמץ בעשיית המצוות, אך אח"כ הוא ירוץ מאליה, נרדפה לדעת את ה' (הושע ו, ג),

לאחר שירגיש את מתיקות התורה והמצוות, טעמו ורוא כי טוב ה' (תהלים לד, ט).

יהי רצון שנוכה לעובדו בלבב שלם ונראה בגאולת ישראל השלימה בקרוב, אמן.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

בהלווית אחד העשירים הגדולים מירר אחד המשתתפים בבכ"י. ניגש אליו יהודי ואמר: "אתה בטח הבן של המנוח, ובגלל זה אתה בוכה ענה אותו אדם:

"לא, אני לא הבן שלו וזו הסיבה שאני בוכה".

באיזה מקום תמיד מכוונים בתפילה? "שיר של יום" כי חייבים לחשוב איזה יום היום

רשימת תפוצה **info@hamaor.net**

מה שקָּתֵב הַרְמֵב"ם בַּפְּרוּשׁ הַמְּשֻׁנָּה שֶׁמִּתְּחַלֵּק הַרְמֵב"ם אֶת הַדְּבָרִים לְחֵמֶשֶׁת חֲלָקִים - סוּגִים וְהַתְּחַלֵּק הַרְבֵּיעִי, שְׁהוּא מְכַנֵּה אוֹתוֹ הַתְּחַלֵּק הַשְּׁלִישִׁי, נִקְלָל בּוֹ הַדְּבָרִים שֶׁבִּשְׂבַח הַמַּעֲלֹת הַשְּׁקִלּוֹת אוֹ מַעֲלֹת הַמַּדּוֹת לְהַעֲרִיר הַנֶּפֶשׁ לַמַּעֲלֹת בְּסִפְרוֹת וְשִׁירִים, לְשִׁבַּח הַתְּשׁוּבִים וְלְהוֹדוֹת מַעֲלֹתֵיהֶם **כדי שיעטבו מנהגיהם** עֲצִינִי בְּנִי אֶדָם וְנִלְכוּ בְּדַרְכֵיהֶם". בדרכי הצדיקים.

פעם טיילתי ופתאום אני מרגיש שתי דפיקות בלב, ואז שמתי לב, שאני "בתפילת שמונה עשרה"

בשכנותו של רבי משה מנדל זצ"ל בצפת, התגורר רווק מבוגר וטרדן שהיה מטריד את רבנו ומוגיעו בפטופטויו וטרנויותיו. רבנו, כדרכו קרב אותו והייחס אליו **בסבלנות**. בהקרה טובה לאיש היחיד שהיה מוכן להטות אוזן להבליי, העניק לרבנו מתנה את הספר "**מגן אברהם**", מהדורה ראשונה, אותו ירש מסביו שהיו מצאצאי המחבר.

עבור רבנו שהיה משולל ספרים כמעט לגמרי, היה ספר "מגן אברהם" זה כמים קרים לנפש עייפה. הוא הגה בו **שעות ארוכות** ביום. יום אחד באה אליו אישה מהשכונה ובכתה בפניו: "אני מקיאה דם ללא הרף ורוצים לאשפזני בבית החולים". הורה לה רבנו להניח את ידה על ספר "מגן אברהם", והיא נרפאה לגמרי...

בכל מקום דבר טובות, כי אזניים יש גם לקירות

סגולה לפרנסה כשיאמר "והולכינו מהרה קוממיות לארצינו" שבברכות **קריאת שמע** של שחרית, יכוין שיפתח לו הקב"ה שערי פרנסה בארץ הקדושה.

כל העלונים: **hamaor.net**

הגאון רבי **יהו צבי פינקל** זצ"ל - 'הסבא מסלבודקה' היה דורש מתלמידיו הנשואים לגלות יחס אדיב במיוחד לנשותיהם. הוא היה אומר שאת פעולת התקדו, יש לעשות קודם כל בתוך הבית עם האשה ובני המשפחה, שבעדך קלל מנזלולים בזה. וְלֹא הָיָה הַדְּבָרִים נְדִיר שְׁהוֹכִיחַ תַּלְמִיד זֶה אוֹ אַחֵר עַל הַנְּהַגְתּוֹ בְּבֵיתוֹ. לֹא עַל חֻשְׁבוֹן הָאִשָּׁה.

הרשות הפלסטינאית הוציאה את הבול הראשון שלה, שעליו התמונה של ערפאת. לאחר זמן מה דיווחה הרשות שיש בעיה עם הבול והוא כל הזמן נופל מהמעטפות. ערפאת פנה לאבו עלא שיבדוק את העניין לעומקו. אחרי יומיים חזר אבו עלא ואמר לערפאת: "אייס... מצאתי את הבעיה! האנשים יורקים על הצד הלא נכון של הבול..."

מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל כותב במכתב תנחומים למשפחת ת"ח צעיר שנסתלק לבית עולמו בדמי ימיו, וז"ל: "על השאלה שנשאלתי על מה ולמה עשה ה' ככה, על שאלה זו כמובן שאין בידי להשיב. דרכי ה' נסתרים ומופלאים, והצור תמים פעלו. עם כל זה אני רוצה לציין כאן מה שכתוב בזוהר הקדוש פ' וישלח: רבי שמעון אמר, הא אתמר דדוד מלפא עד לא הנה, לא הו ליא חיים קלל. בר דאדם קדמא יהב ליא שבעין שניו מדיליה, וכך הנה קיימיה דדוד מלפא שבעין שניו הו. וקיימא קדמא קדמא אלה שניו חסר שבעין. אשתמחו בפיני אלה שניו קדמאי, אדם הראשון נדוד מלפא.

פירושו: **דוד המלך** נולד בלי שנים, ואדם הראשון הוא אשר העניק לו שבעים שנה מתוך אלה השנים שהיו קצובים בשבילו. "יוצא מזה שלפעמים אדם חי על אדמות, ואינו יודע שיתכן שכל ימיו ושנותיו אשר הוא חי, ניתנו לו במתנה ובחסד, ולכן יש להודות לה' על המתנה היקרה הזאת אשר ניתנה, ואשר זכה לכתר תורה ולכתר שם טוב, ולהשאיר זרע פרי צדיק, דור ישרים יבורך איה" עכ"ל.

לעילוי נשמת: שרון בן זהבה, ניסים בן רימה, שרה בת חורשדי, דינה בת והב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולי, יחיא בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעימה בת עזרה, שולמית חיה בת אסתר, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה, פנחס בן פנחס, יגאל בן מלכה, דוד ומרים אלבו, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אורית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בונגיס, יעקב בן נטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה, אליעזר בן רגניה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה **מרן הרב עובדיה יוסף בן גורגיה**

